

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 1.10
Pol leta 20
Četrti leta 1.10

Pri oznanilih in tiskih tudi „poslanice“ se plačuje za navadno tiskopisno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „
Za večerke pa prostora

SOČA

Posamezne številke se dobijo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na stari ulici in v namski ulici ter v Trstu, na Gornji, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici na Trsteni 16, 1., naročnina pa opravištev „Soča“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dokler ni se blagovoljno frankujejo. — Da delo in drugim nepremožnim se ne znižuje, ako se oglašajo pri opravištvu.

Gospod dr. Vošnjak

je v državnem zboru v seji dne 20. marca znana kričanja in poslanca dr. Foreggerja in Schmiedererja povodom resolucije za slovenske paralele na gimnazijah v Celju in v Mariboru prav dobro zavrnil. Rekel jima je, da po njihovih popisih bi si morali misliti Spodnje Štajersko kot pravo spako. Toda vse je pretirano, kar sta moža govorila, in neresnično; Slovenci hočejo le iste pravice uživati na južnem Štajerji, kjer so doma, kakor Nemci. Trditev imenovanih poslancev, da Slovenci o svojih poslancih nič vedeti nečejo, je le njihova živa domišljija rodila, dočim je gola resnica, da Slovenci o teh dveh gospodih ničesa slišati nečejo. Gospoda vedno poudarjata svoje veliko poznanje Spodnje Štajerske, a v govorih kažeta goropadno nevednost.

Dr. Schmiedererja izjava, da se na vinogradiški šoli v Mariboru, katera je le kakih 10 minut od mesta oddaljena, slovensko poučuje, je gola neresnica, ker se učitelji zavzamejo nemško poučevati. Učenci, nevedši nemščine, pripovedujejo, da je poduk brez uspeha ter da le toliko pridobijo, kar vidijo pri praktičnih vajah. O tem bi se bil g. dr. Schm. vendar sam lahko prepričal, predno je v zbornici neresnico poročal. Kako marajo Slovenci za nemške poslance, pokazala je zadnja volitev v Ptuj, kjer je dobil narodni kandidat 320, nemški pa 40 glasov, kar je jasen odgovor na šulvercinovo in vse drugo nemško rogovičenje.

Nerazumljivo je, pravi dalje dr. Vošnjak, kako se strinja trditev imenovanih poslancev, da Slovenci ne marajo za svoje poslance, z ono dr. Foreggerja, da je slovensko gibanje na Štajerskem že tako močno, da se Nemci čutijo vznemirjene; očita dalje dr. Foreggerju, da je on zmagal pri zadnjih volitvah proti narodnemu kandidatu le s 40 glasovi večine in tudi proti Schmiedererju v Mariboru glasovalo je 200 volilcev, kar svedoči, da ljudstvo neče o njihovih namerah nič vedeti, najmanj pa o tem, da bi stopili v kako državno zvezo z Nemci, o čemer sanja dr. Foregger. Zahtevanje Slovencev, da se napravi na Spodnjem Štajerskem poseben oddelek namestništva, ne nasprotuje zgodovinski zvezi Štajerje, temveč namerava doseči s tem le olajšanje uprave.

Poslanca Foreggerja, kateri je sam v zbornici priznal, da našega jezika ne pozna, a ki je vendar

trdil, da slovenščina ni dovolj razvita za srednje šole, zavrnil je dr. Vošnjak tako-le: „Ne umem, kako more imeti kdo toliko poguma, da reče: Jaz sicer prav nič ne vem o tem, vendar trdim, da je belo črno in slabo.“ Soditi o stvari, katere ne razume, dovoljeno je le celjskemu poslancu.

Grdo obrekovanje je, kar je govoril dr. Foregger o naši duhovščini; mož spozabil se je tako daleč, da je trdil, da naša duhovščina ni katoliškega mišljenja, da dela le narodno politiko in pozablja na katoliško stališče. A navadno se pa trdi, da je naša duhovščina preklerikalna, in gospod poslanec celjski pozabil je povedati, pri kom naj dela naša duhovščina za razširjenje katoliške vere. Pri Slovencih ne, ker ti so itak že dobri katoličani, pri taci pa, kakoršen je celjski poslanec, kateri nimajo navadno nobenega verskega prepričanja, to žalibog nič ne izdaja.

Gospod poslanec Foregger je razkačen, ker Slovenci nečejo tako plesati, kakor on in drugi Nemci godejo, in je na nič kaj pošten način zvil izraz „nemurji“, katerega rabimo pri nas za renegate, kakor bi bil proti Nemcem obrnen. To je pa velik razloček, s pravimi Nemci se lahko izhaja, a z ljudmi, ki so med Slovenci rojeni in izrejeni in večinom odpadniki, s temi ni moči sporazumeti se. Renegate so povsod najhujši ljudje.

Surovo in razaljšivo izrazil se je g. celjski poslanec o podporah za slovenske juriste. Take primere še ni bilo slišati v državnih zbornicah; primerja namreč zneske za te podpore onim, katere je vlada dovolila za neke bolezni v Dalmaciji. To je podlost! (Dobro! na desnici.) Toliko naj zadostuje temu poslancu, sicer pa bi moral, pravi dr. Vošnjak, še najmanj dve uri govoriti, ako bi hotel vse zvižgati in neresnice njegovega govora zavriniti. Klic teh poslancev do Slovencev ostane brez uspeha, kajti Slovenci vedo, da le šola opirajoča se na materin jezik, pelje k omiki in blagostanju, zajo pa tudi, da slovenski poslanci vedno na to delajo, da dobimo tudi narodne srednje šole, za to bo imelo slovensko prebivalstvo vedno več zaupanja do nas, nego do gospodov Foreggerja, Schmiedererja in Heilsberga, naj delajo ti Slovencem še tako lepe obljube.

Gledé resolucije omenja naš poslanec končno, da ni njenemu uresničenju nikaka zavira na poti, zatoj prosí ministra za uk in bogočastje, naj k ma-

lu izpolni želje slovenskega naroda, kajti poskusis slovenskimi paraličniki mi so se vrlo dobro obnesli. Njega celence naj pomisli, da to, kar je, je mu prav, tudi drugemu godi in da so Slovenci na Kranjskem dobili s vojo srednje šole, tako se vendar, to Slovencem na Štirschem, potem Slovincem na Primorskem in Hrvatom v Istri ne more odrekati. Konečno priporočam najtopleje resolucijo ministru in vsoki zbornici še jedenkrat, da jo sprejme.

Zakaj gozdi pešajo in njih koristi za kmetijstvo.

Pri nas Slovencih imamo največ malih posestnikov, kateri svoja polja z malimi izjemami jako skrbno obdelujejo, česar pa žalibog gledé gozdov ne moremo reči. Ako prašamo malega posestnika, posebno tacega, ki je slab gospodar, zakaj gozda ne zanemarija, dobimo v odgovor: „Nesreča in gozda ni seta sama.“ Tako ga je učil oče in po tem vzorcu se tudi točno ravna, čeravno je gotovo, da takoj bo moglo več dalje iti. Imamo dovolj dokazov, da so bili naši hribi še pred 40 leti popolnoma obraseni, a danes z majhnimi izjemami je sama goljaza. Poznam župnika v goriškem okraji, kateri mi je povedoval, da so bili za časa njegovih mladih let, t. j. pred 50 leti vsi hribi med Grčarjem, Banjščico in Čepovanom še popolnoma obraseni, a dandanes je vse uničeno.

Kaj je glavni vzrok temu uničenju? — V prvo vrsto gre neprestano grabljenje listja, posestvo po taci gozdi, ki leže blizu doma. To delo se opravlja s prepričanjem, da gozdu ne more nič škodovati, čeravno svojim poljem kmet vsako leto gnojí, dobro vede, da ne bo pridelka, ako tega ne stori. — Prav tako je treba tudi z gozdom delati, pa s tem razlokom, da ni treba posestniku gnojiti, ker gozd sam si sam s svojim listjem in suhim vejami. Ako gozdne rastline potrebno hrano vedno in vedno vzemajo iz zemlje, med tem ko se zemlji nič ne povrne, se jej še listje odvzame, mora vsakdo spoznati, da zemlja mora prej ali poznej popolnoma opešati in rastline s časom na taci prostorih izginejo.

LISTEK.

Velikonočni prazniki.

Velika noč je tū, ki nas spominja na ustajenje zveličarjevo iz temnega groba, in katero praznujemo prav o takem času, ko se narava vzbuja iz pozimskega spanja, ko nas mati zemlja prav prijazno sopet pozdravlja, oproščena zimskih spon in razcvetujoča se v najlepših in različnih barvah.

Jasno, modro nebo, nova zelen v logih in dobravah, mlade cvetlice na travnikih, rosi kančki po rožicah pričajo nam, da narava se vzbuja in da hoče z nami praznovati veselo ustajenje. Mirno in prijetno nam teče bistri potoček ter hiti proti reki, mali valovi igrajo se z žarki pomladanskega solca ter pozdravljajo prav ljubeznjivo prve vijolice na jelševem obrežju. Milo nam na ušesa doni pesem nedolžnih zračnih prebivalcev, ki so se vrnili z zimskega potovanja ter so prišli pet za prelepe velikonočne praznike.

Kdo bi ne spoznal, kako se lepo vjemata narava in cerkveno praznovanje? kdo bi ne skušal vzbuditi v svojem srci ono veselje, katero nam oznanjuje velika noč?

Velika noč je imeniten praznik svete cerkve pa tudi praznik krasne narave.

Poročati mi je danes nekoliko o cerkvenem pomenu velike noči in podati častitim bralcem „Soče“ najprej malo sliko o tem prazniku sploh, potem pa

z ozirom na domače naše vipavske šege in navade.

Pred vsem pa izjavljam dragim domorodcem in domorodkam srčen velikonočni pozdrav, ki naj na perotih mojih besedij slehernemu posebej doleti!

Velikonočne praznike — gotovo najimenitnejše med vsemi krščanskimi prazniki — so uže apostelni napovedali, da nas spominjajo na ustajenje našega odrešenika. Kakó in kedaj naj bi se velika noč praznovala, ni bilo koj iz začetka natančno določeno; o tem so bila pozneje v 2. in 3. stoletju pogosta posvetovanja. V nekaterih občinah se je pred velikonočno praznovala tako zvana „velikonočna večerja“ kot pomenljiva slovesnost teh praznikov. Pripravljali so se k tej „velikonočni večerji“ prav skrbno ter so se pred njo postili: nekateri eden ali dva dneva, drugi pa štirideset ur. Razen posta zapovedano je bilo, naj verniki v tem času pridno sveto pismo prebirajo, naj se s sovražniki spravijo; kristijanski cesarji so navadno ta čas jetnike pomiloščevali, sužujim se je prostost naznaujala in cerkev je spokorne grešnike sprejemala v svoje naročje.

Druge občine pa niso imele nikakoršne „velikonočne večerje“ in so štele kot velik praznik veliki petek, dan Kristusove smrti. Tudi so praznovali nekateri veliko noč po judovski štetvi, drugi po novi kristijanski in tako je bila med njimi razlika. Toda uže leta 196. je rimski papež Viktor začel skrbeti, da bi se praznovali ti prazniki po vsem kristijanskem svetu ob istem času in isti dan po novi kristijanski

štetvi. Slednjič je bilo sklenjeno na cerkvenem zboru v Niceji leta 325., naj se stare židovske šege in navade opustijo, naj se dan Kristusove smrti vedno v petek in velika noč vedno v nedeljo praznuje (na dan določeni dan meseca, kakor je bila pri nekaterih navada.) Pri tem zboru so se škofi posvetovali, katere nedelja naj bi bila tista, ki bi se imenovala „velikonočna nedelja“; vendar stvar ni bila končana ravnanja.

Leta 525. je Dionizij Exiguus (mali) to stvar poravnal. Po njegovem nasvetu je bilo določeno, da se ima velika noč praznovati prvo nedeljo po prvi pomladanski polni luni. Ako se pa pripeti, da polna luna pride prav v nedeljo, naj se praznuje velika noč prvo prihodnjo nedeljo. Pomladanska polna luna, ki se zove meja velikonočnih praznikov, je ona, ki pride dne 21. marca ali pa kateri dan pozneje. Ta velikonočne praznike odločivna polna luna pa ni stvar nomenična (zvezdoslovska) in prava, ampak tako imenovana srednja polna luna, ki nastopi štirinajst dni po prvi luni. Vsled tega pravila se ne praznuje torej velika noč pred 22. marcem in ne po 25. aprilu. Zdi se, da se je pri cerkvenem zboru v Niceji navlaš na to poudarilo, da bi praznovanje kristijanske velike noči ne pripadlo židovskim na eni in isti dan. Vendar se je že pozneje stilo, da se je naša kristijanska velika noč praznovala z židovsko isti dan in sicer leta 1825., 1828., 1832.; v prihodnje bodo židi leta 1903. 1924. in 1927. sopet z nami vred praznovali svojo veliko noč.

Rad se spominjam časov, ko sem ja kot dijak v terek pred veliko nočjo iz Gorice domov na

Gozdna prst ima tudi še drugo nalogo. Ako se gozdu vsaj deloma strelja pusti, napravi se sčasom po vrhu korenin od listja in vejnih odpadkov debela sprsteninska plast, ktera varuje po zimi korenine pred hudim mrazom in poleti pred vročimi solničnimi žarki; popiva tudi v obilni meri dežnico in snežnico, ktera pride polagoma za živež rastlinam.

Pri pogostem grabljenju listja se tudi korenine, posebno pri mladih drevcih ravijo in to je mnogo-krat vzrok, da se posušé. Dalje pada drevesno seme na slabo zemljo in zaradi tega ne more kaliti in ko- nečno neha vsako rastlinsko življenje.

Zdaj pa pridemo na sekiro, pilo, klin itd. Ta orodja so nam sploh jako koristna, ali nespamet- nim ljudem so pomagala gozde uničiti. K našim ma- lim posestnikom pride navadno lesni trgovec na dom in pogodita se za toliko in toliko kosov dreves, ali pa tudi za cel kos gozda. Kupec pošlje potem svoje drvarje v dotični gozd in ti delajo pri tacihi prilikah z gozdom tako, kakor volk z ovčami ali pa svinja z mehkom. Mladi naraščaj, ako ga je bilo kaj, popolno- ma ali vsaj deloma uničijo. Mali posestnik dobil je morda kakih 100—200 gld. za svoj del gozda in za mesec dni ni ne denara ne gozda. Ako bi mu zdaj slučajno poslopje pogorelo, moral bi sam les jako dra- go kupiti.

Dalje napravijo mali posestniki se sekanjem go- zdov v letnem času, kadar so drevesa v največji soč- nosti, mnogo škode. Poletno sekanje škoduje tudi nadoraslosti, t. j. listnata drevesa imajo vsa več ali manj to lastnost, da, ako se posekajo ali tudi obsekajo, ženejo zopet mlade poganjke iz panja in korenin. Tak gozd imenuje naš narod droben gozd. Ako se to sekanje večkrat v poletnem času ponavlja, se ta življenska moč popolnoma uniči. Ker mali po- sestnik sam nerad gozde ročno pogozduje, naj vsaj pazi, da v svojo lastno škodo drobnega gozda ne uniči.

Nadalje je tudi paša več ali manj gozdu škod- ljiva. Goveja živina in konji škodujejo gozdu z obje- danjem jin teptanjem mladih rastlin po sterminah. Umen posestnik pa to škodo lahko zapreči, ali vsaj zmanjša, ako živino na tacihi prostorih ob takem času pase, ko ne more škode napraviti. N. pr. goveja ži- vina in konji delajo največ škode listnatim gozdom v pomladanskem času, kadar je še malo trave in je tako živina primorana drevca objedati.

Kratko rečeno gozdom se veliko škode dela in sicer nekaj iz dobičkarije in nekaj pa iz nerazumno- sti in hudobnosti.

Navadno se posekajo cela pogorja, a na pogo- zdevanje ne misli živa duša; izsekane plohe izsušava potem solnce in burja in kar še zemlje ostane, od- nesó povodnji v doline in nazadnje ostane samo ska- lovje, kterega tudi umnim ali ročnim načinom ni mo- goče več pogozditi. Da imajo gozdi velik upliv na kmetijstvo, kakor tudi na zdravje ljudstva o tem smo večidel vsi edini.

Zelene drevesne krone obsenčujejo gozdna tla in tako jih branijo pred vročimi solničnimi žarki, kakor tudi proti vetrovom, vsled tega ostane podnebje mi- leje. Gozdi imajo poseben upliv na vlažnost zemlje, kakor tudi na vzdrževanje vrelcev (studencev), poto- kov in rek. Kjer je dovolj zemlje, napoji se z dežev- nico in snežnico, ktero potem počasi oddaja rekam in potokom; kjer ni gozdov, tam se voda naglo izpari in ako so še stermini, odteče v ravnine z rodovitno zemljo vred. Zemlja ostane tedaj v dobro obraseni

gozdih frišna in vlažna; vrelci, potoki in reke pa tudi ohranijo vedno svojo navadno množino vode.

Kako pa more nesreča take kraje in dežele za- deti, ki svoje gozde z dobičkarije ali pa z nerazum- nostjo uničijo, videli smo pred dvema letoma na Ko- roškem in Tirolskem, kjer jim je povodenj na milijone škode naredila in to vse zavoljo tega, ker so po hri- bih in gorah vse gozde uničili in tako burji in po- vodnji odprli pot. Ker smo vsi prepričani, da so go- zdi ljudstvu neobhodno potrebni, zato moramo skrbeti za zboljševanje in goljave, kjer je še mogoče, po- gozditi.

Poznam precejšnje število posestnikov, kteri se veliko trudijo neobrasena zemljišča pogozditi, a še več tacihi, ki pa v tem oziru popolnoma nič ne storé. Da bi se pa z boljšim in večjim uspehom pogozde- vale naše goličave nego do zdaj, morale bi biti naše kmetijske podružnice bolj delavne, ker do sedaj ni od njih ne sluha ne duha.

Naj bo temu kriva njih slaba uredba ali kaj drugega, to nam je vsem znano, da vse goriške kme- tijske podružnice spijo polhovo spanje, čeravno bi morale one biti duša posameznim nerazumnim posest- nikom itd. Pa o tem bi bila potrebna obširna raz- prava, za kar pa danes ni prostora.

—e—

Dopisi.

V Gorici, 5. aprila. — (Letni občni zbor veteranskega društva goriškega) vršil se je 23. marca t. l. predpoludne v veliki dvorani gostilnice „k pošti“ v Gorici. K temu občenemu zboru se je bilo sešlo mnogo veteranov iz Gorice, iz okolice goriške in iz Furlanije, ki so prišli z lepo društveno zastavo in društveno godbo v prostore, ki so bili zbo- rovanju odmenjeni.

Zborovanje je začel društveni predsednik Karol vitez Catinelli, ki je predstavil zborovalcem vlad- nega komisarja, pozdravil vse navzoče ter povabil jih, naj zakličejo trikratni živio Njegovemu Veličanstvu presvitlenu cesarju, Njenemu Veličanstvu presvitli cesarici, Njiniim cesarskim krajevim Visokostim ce- sareviču in cesarici ter društvenemu častnemu pred- sedniku, presvitlenu nadvojvodi Albrehtu in vsej ce- sarski rodovini. Ta poziv je bil sprejet z velikim navdušenjem in s cesarsko pesnijo, katero je godba prav krepko zagodala. Predsednik je bral potem ob- širno poročilo o društvenem stanju in njegovem delo- vanju v preteklem letu in sicer v slovenskem, nem- škem in italijanskem jeziku.

Iz tega poročila se je razvidelo, da je društvo v preteklem letu mnogo delalo v domoljubnem in elo- vekoljubnem oziru ter da je prihranilo čez 307 gld. Društveniki so se udeležili mnogih slovesnosti, ki so bile združene s primeranimi stroški, n. p. pogrebov grofa Chamborda in knezounadškofa Gollmayrja, vne- sčenja knezounadškofa Alojzija in drugih. Razen tega plačalo je društvo podpore bolnim udom in pogrebnih stroškov 390 gld., društvenemu pisarju 180 gld., za ti- sek društvenih pravil 207 gld., dalo je godbi kot pred- plačo 100 gld., za razne slovesnosti 143 gld., pri pogre- bu grofa Chamborda 400 gld. (a društvo je dobilo za to 460 gld.) Za leto 1883. je zaostalo z letnino 506 udov; a pri vsem tem hrani odbor 2021 gld. v go-

se sopet vsi domov. Na dom prišedša družina dobi od hišnega očeta od vsake jedi ter kos blagoslovlje- nega kruha in kozarec vina. Tudi domača žival v hlevu mora danes pokusiti, kar je hišna mati napra- vila in cerkev blagoslovila! Danes je velik praznik in naš Vipavec ne misli na drugo nego na službo božjo v cerkvi in na dom; danes ne gre k sorodniku, ne gre k sosedu in ne gre v gostilno, ampak po popoi- danski službi božji prebira svete knjige v krogu svoje družine.

Tudi velikonočni ponedeljek praznuje naš Vipa- vec primerno velikim praznikom; toda ta dan obišče že prijatelja sosed, sorodnika in tudi bližnje gostilne ne more se ogniti vsaj za četrtniko vinca.

Prešli so velikonočni prazniki! V torek po praz- nikih vidimo našega kmeta sopet na polji truditi se od jutra do večera. — In jaz? Spominjam se, kakor bi bilo danes! V torek jutru zvezal sem v culico ko- šček ostalega velikonočnega kruha, poslovil sem se od svojih ter napotil se v Gorico. Polen nade in veselja do neznaue bodočnosti korakal sem v mesto, da bi nadaljeval in končal, kar sem pričel: versko in znan- stveno izemiko.

Prešlo je mnogo let, odkar ne praznujem več doma v vipavski dolini velikonočnih praznikov, ampak daleč v tuji deželi! In vendar se z veseljem in ra- dostjo spominjam onih časov, kajti za me bili so srečnejši nego današnji. (Op. ureda. Gospodu do- pisniku smo jako hvaležni za poslani spis, ki pričuje njegovo sposobnost za pravično, lahko in umljivo slo- venščino, ter ga prosimo, naj bi se nas še kedaj spomnil.)

J. Rebek.

tovini ali v papirjih denarne vrednosti v društveni blagajnici; res glasno spričevalo modrega in varčnega gospodarstva.

Ustanovil se je zalog za godbeno opravo in ob- čni zbor, ki je odobril letni račun v vseh svojih de- lih, je sprejel predsedništvem nasvet, da se odloči iz društvenega zalog 50 gl. za godbeno opravo in 50 gld. za poduk v godbi. — Po predsedništvem na- svetu podaljšal je občni zbor lanskim zamudnikom z vplačilom obrok vplačevanja za četrto leto, to je: do 30. junija t. l. Nadejati se je, da društveniki porabijo to priliko in da plačajo letnino še o pravem času. — Ustanovilo se je podporno društvo s svojimi pravili in svojo upravo za veterane v okrajnem glavarstvu gradiškem. To društvo bo proti veteranskemu društvu v razmeri podružnice.

Na to je prosil za besedo podružnični pred- stojnik, častni ud in dosluženi lajtnant grof Lan- thieri ter je predlagal v imenu vseh odbornikov, naj bi občni zbor imenoval svojega predsednika, Karla viteza Catinelli-ja, ki deluje od prvega začetka do današnjega dne neprestano in neumorno za razvoj in blagor društva, v znamenje hvaležnega priznanja svo- jega častnega uda. Ta predlog je bil sprejet od nav- zočih društvenikov z veliko navdušenostjo, katero so zborovalci pokazali s tem, da so ustali in dolgo ter močno in z vidno zadovoljnostjo in veseljem klicali predsedniku, naj ga Bog živi in dolgo ohrani. Med tem je godba na svoj način počastila novega častnega uda. Predsednik je bil po tem počestitvi jako ginen; zahvalil se je zboru s prelepimi besedami ter je obe- čal, da bo, kakor do zdaj, tako tudi naprej vedno deloval po vseh svojih močeh za blagor društva, ka- teremu biti ud si steje v največjo čast.

Društvena odbornika gg. J. Prinčič in J. Ho- vajnski sta se zaradi boleznij odpovedala odborništvu. Zbor se juna je enoglasno zahvalil za njih požrtvovalno dosedanje delovanje in je izvolil na njihino mesto gg. Fr. Grignaschi-ja in J. Weber-ja, na mesto računske- ga pregledovalca Fr. Velikonje, ki je bil prestavljen v Koborid, pa g. Al. Kursen-a.

Slednjic je pozval predsednik društvenike, naj se oglasijo v obilnem številu za prostovoljno zdrav- stveno službo v vojsknem času, posebno za namene društva rudečega križa, ki ima pripravljeno za vojskni čas bolnišnico za 100 bolnikov. Občni zbor je izrekel na to zahvalo pred. g. Velikonje, nadduhovnu in žup- niku v Ogleji za mnogovrstno in zlatno podporo, ka- tero je naklonil društvu, ter predsedniku in drugim dostojanstvenikom društva rudečega križa za trud, ki so ga imeli s podučevanjem veteranov v zdravstvenih zadevah.

Proti koncu je predsednik spominjal, da je bila tisti dan obletnica slavne zmage pri Novari, kjer si je častni predsednik društva, Njegova cesarska Viso- kost nadvojvoda Albreht, pridobil neverjetnih vencev, ko je se svojo divizijo tako dolgo zadrževal sovražni- ka, da je prišla pomoč in da so sovražnika prav do- bro potolkli. Na predsednikov poziv je zbor z velikim navdušenjem vsikhnil trikratni živio! presvitlenu nad- vojvodi. Godba je zaigrala cesarsko pesem in veselja ni bilo konec. Zvečer so imeli veterani zabavo v Mar- cinijevi gostilni, ki je trpela pozno v noč. Na zdar!

O prihaj občenega zbora odpisalo je predsedni- stvo izjave udanosti in zvestobe brezovjavnim potom Njih Veličanstvom presvitlenu cesarju in cesarici, Njih cesarskim Visokostim cesarjeviču, cesarici in nadvoj- vodi Albrehtu. Od vseh stranj došli so preprižani odgovori; nadvojvoda Albreht je celo osebno odgovo- ril. Ti odgovori služijo gotovo v potrjenje neomahljive vezi, ki veže veteransko društvo na cesarski pre- stol, zato so se tudi razglasili v mestu in po vsej deželi.

Iz Vipolž, 10. aprila. — Pri nas smo včasih govorili o goriškem podpernem društvu in več mla- denčev in mož pristopi o svojem času temu preko- ristnemu društvu. Prav tako je pri nas znana pokoj- niska zadruga, ki se v Gorici ustanavlja, ker v ce- njeni „Soči“ smo večkrat o nji brali. Da se ti dve društvi msti mogli do zdaj med nami ukoreniniti, prihaja od tod, ker smo sami v zadnjem času ustanov- ilili društvo, ki nam je napravljalo dosti skrbi.

Čitati smo pogosto, kako napreduje veteranska godba iz Pervacine, in slišali smo na svoja uha, kako lepo jo zasvira kočjaška godba, kadar se loti, zato smo sklenili, da hočemo imeti tudi pri nas prijetno godbo. Oglasilo se je 24 vrlih mladeničev, ki se ho- čejo podvreči trudu ter učiti se godbe na razno god- beno orodje ali instrumente. Dvorn smo izvrstnega kapelnika, ki je že drugod sestavljai godbe in ki je začel tudi med nami s spretno roko pripravljati pot, po kateri se nasi bodoči godci izučijo. Potrebne in- strumente smo že kupili in g. K. je prepusil brez- plačno prostore, v katerih se učimo, kakor je tudi v drugem oziru močna podpora naši mladi godbeni soli.

Vesetje me prešinja, ko mislim, koliko dobrega in lepega bomo lahko imeli od naše godbe. Cerkvene procesije imeli smo do zdaj na uhem ali pa smo le peli, kakor drugod. Kako lepo bi bilo, ako bi pri ustajenju ali na sv. R. Telo pri procesiji svirala tudi lepa godba, ki bi se daleč na okolo slišala. Upamo, da bomo imeli male procesij več brez godbe in da

nice primahal. Razen velikih počitnic koncem leta bile so mi počitnice velikonočnih praznikov najljubše in najprijetnejše. Prosto sem dihal mili pomladanski zrak na trati pred hišo ter ogledaval mlado naravo, ki me je kot vernega sina tako ljubeznjivo pozdrav- ljala doma v vipavski dolini!

Nepričakovano hitro so minili krasni dnevi in predno sem mislil, napočila je velika sobota, ki velja v vsej vipavski dolini že kot praznik. Pridni kmet, ki je ves teden vsaj po polu dneva v potu svojega obraza zemljo preobračal, je danes prost poljskega dela in na dom navezan, kajti danes potrebuje hišna mati moževe pomoči. Ves dan in celo v noč se trudi hišna gospodinja s pripravami za veliko noč in kar je v hiši, mora jej danes pri njenem delu pomagati.

Noč od velike sobote do velike nedelje je zelo kratka. Tretja ura zajutra odbije. Kar je živega v hiši, ustaja; od hišnega očeta do najmanjšega sinčka vse je praznično oblečeno; kdor le more, se napoti v bližnjo farno cerkev k ustajenju. Radosti polen poži- ral sem jutranji zrak, ki mi je na tej poti v obraz pihljal. Solnce vzhaja in njegovi bliščeči žarki podé po- lagoma zadnje zvezde z neba, mesec na visokem ob- nebjii vedno bolj blebi in kmalu v solnčni svitlobi po- polnoma izgine. Premili glas zvonov in streljanje mož- narjev odmeva se po vsej vipavski dolini oznanjajoč ustajenje našega izveličarja. Dolga procesija napoti se okolo cerkve ter veselo prepeva velikonočno pesem: „Zveličar naš je ustal iz groba“. Cerkev je danes v praznični obleki in velika peta maša se kar mogoče veličastno opravlja. Po dokončani veliki maši blago- slovi duhovnik velikonočni kruh, kterega je hišna dekla v cerkev prinesla. Po tem blagoslovu napotijo

bomo sčasom slišali njene prijetne glasove o taki priliki. Pa tudi petje bi se vsled vežbanja v godbi dobro zboljšalo, kajti godec je tudi dober pevec, ako ima glas za to. Uže zdaj podučuje g. M. iz Kojškega naše pevce in moram reči, da v naši cerkvi se poje že bolje nego se je prej.

Presrečna hvala našim mladeničem in možem, ki so prevzeli težko nalogo, da osnovajo svojo godbo. V začetku bodo imeli gotovo mnogo težav in zaprek, vendar sem prepričan, da ne zgubijo poguma, ampak da zmagajo vse težave ter da naredijo veliko čast naši občini. Tega pa ne odobrujem, da bi sami godeci skrbeli za vse velike stroške, ki so posebno v začetku bodisi za instrumente bodisi za kapelnika. Ker bo korist lepe godbe za vso občino in za naše sosede, zato menim, da bi se moralo tudi pri nas ustanoviti posebno društvo, h kateremu bi pristopili domačini in sosede, in katero bi pomagalo v denarnem oziru naši šoli. Kdor nima časa ali veselja, da bi se trudil z učenjem, naj daruje kot društvenik v denar, kolikor more. Prepričan sem, da, ako bi se ustanovilo društvo za vzdrževanje godbe po izgledu enaknega društva v Tolminu, bi mnogo rojakov pristopilo k njemu in bi veliko pripomogli v tej zadevi. Vipolžanci, dragi rojaki, premislite to zadevo in če se vam zdi primerna, izvršite jo. Kot pravi sin majke Slave kličem vam: Bog Vas živi, predragi rojaki! Vse za vero, dom, cesarja. Pogumno naprej, naj se slišijo glasovi našega poguma in naših narodnih pesni daleč čez mejo. Živili!

Iz Dornberga, dne 2. aprila. Pred dvanajstimi leti je dornberška čitalnica na široko slovela. Škoda, da je zaspala, da se spi in da se noče še zbuditi. Dornberžani, mar bomo še dolgo spali? Vstanimo in napravimo zopet ono prekoristno društvo, katero nam je mnogo koristilo in mnogo opomoglo. Kakor je po vseh zanemarjenih krajih, tako je bilo nekdaj tudi v Dornbergu. Ljudje so bili čudni, trmašti, svojeglavi in starekoptni tako, da je bilo jo! Čitalnica je pa vse predruščila, vse civilizirala. To, se vé da, ni šlo na enkrat, ampak po malem in malem. Koliko lepega in koristnega smo slišali v neke danje našej nepozabljivej čitalnici! Ravno v čitalnici se nam je odprla pot do onake in s to do boljše prihodnosti. Čitalnica nas je napotila, da smo si ustanovili prekoristno „Vino — in sadjerejsko društvo“, katero sedaj izvršno napreduje pod predsedništvom častitega gospoda Povšeta, kateri gospod se uže od nekdaj mnogo briga za povzdigo kmetijstva v naši občini. Čitalnica je ljudstvo navdušila do pridnega kmetovanja; ko bi te ne bilo, tedaj gotovo bi ne bili lani nasadili nad 80.000 mladih trt in letos pa nad 100.000. Čitalnica je uzrok, da imamo od leta do leta boljša vina, katera se lahko priporočajo vsakemu krčmarju, vsakemu zasebniku vsakega kroga. Čitalnici se imamo zahvaliti, da imamo letne vinske razstave, katere pričajo o dobroti, milobi in vrednosti naše zlate kapljice in katere spodbujajo kmeta do boljšega in boljšega kmetovanja.

Dornberžani, vidite tedaj, kaj nam je koristila čitalnica! Oživimo se tedaj in ustanovimo zopet ono narodno ognjišče, katero naj nas vodi do vsega blagega, dobrega in plemenitega!

V Nabrežini, 9. aprila. — Prvi živinski semenj se je tukaj prav povoljno obnesel. Prodajalcev je bilo največ iz tukajšnjega obližja, le nekaj iz daljnih krajev. Prignali so prav lepo število živine, zlasti prav lepo rejene vole in mlečne krave. Tudi kupca bilo je mnogo, posebno iz Italije. Mešetarji imeli so sicer mnogo posla, toda malo zaslužka in to zavolj zelo visoke živinske cene. Kakor se govori, je goveja živina letos povsod kaj draga. S prvim semnjem bili smo zadovoljni. Preverjeni smo, da bo de prihodnji živahnejši. Kupčije z raznovrstnim blagom mi ni treba posebe omenjati. Da je ta v najboljšem razcvitu, vedo povedati Vaši goriski kramarji, ki vsake semenj več blaga semkaj pripeljejo, domov pa polne možnje desetakov odnesejo.

Pretekli teden preiskovali so nekateri gospodje tukajšnje podzemeljske votline. Pri tem opravilu se je neki finančni stražar po lastni krivdi ubil. Padel je namreč kakih sto metrov globoko. Tukajšnje podzemeljske votline so zelo prostorne in baje tu pa tam mnogo lepše od postojnskih.

To delo je hvalje vredno in postalo bi lahko za tukajšnjo občino kaj koristno, samo Bog nas varuj nesreč.

Iz koboridskega Kota, 7. aprila. (O pošti.) „Ne v Breginji, ne v Sedlu, ne v Borjani, ne v Kredu ne more biti poštna postaja“. Tako se je nekdo oglašil v 14. št. „Soče“. In jaz bi rad g. dopisnika prael, kaj je temu na poti? G. dopisnik nadaljuje: „Ali pojdejo Staroselci v Breginjo po pisma, ali Krejci, ali Borjanci?“ Odgovor: tem je težko, pa jim tudi ni treba v Breginjo, ko imajo bliže pošto v Koboridu; tem zadostuje truzica (Briefkasten). Robediščani, Ložani, Brginci, Sedlani, Stanoviščani in Belani več ukažejo, kakor one tri občine; tudi ko bi več ne

ukazali, je istina, da ti so od pošte jako oddaljeni v primer onih. Slišal sem, — ne vem, če je res, — da tudi pri Robiči jo hočejo imeti. Oni, ki so tega mnenja, se motijo. Če je pošta pri Robiči, potem je večina našega prebivalstva še vedno od nje oddaljena. Pri Robiči in v Kredu ne more biti, ker ti jo imajo že tako v primer nas blizu; eno uro so od nje (Koborida) oddaljeni. V Breginjo so pa tri (dobre, hoje) ure brez postopanja.

Kje tedaj naj bi bila pošta? Vsak jo hoče imeti pred svojim pragom. Če nam bo prošnja potrjena, je prašanje, kje bi najbolj ugajala, saj morda ne bomo imeli med seboj ravsa in kavsja. Ta jo bo hotel tukaj imeti, oni tam, zopet tretji omišlja si svoj kraj kot središče itd. Tožili se morda ne bomo, imamo dosti drugih stroškov.

Zalostno je, da ima naš kot še spretnih tožnikov (na pol advokatov), ki pa občini gotovo nikake časti in koristi ne donajajo; pač praznijo se možnice. Mesto preudarka, medsebojnega sporazumljenja, hajdi s petami v Tolmin. Toda vsi nismo tako črno zapisani; naj velja le onim, ktere stvar zadeva.

Pojdimo dalje k pošti. Vsak bo vedel razumeti, da le od pošte oddaljenemu prebivalstvu pristojna pošta. Lep vzgled nam je za Tolminom; oddaljenost postaje Tolminske od Grahovega. Kakor tam, tako tukaj naj se preudari položaj v tem smislu. Le vlada bo mogla stvar določiti, drugače pojde križem krašem. Naj velja za danes.

Politični pregled.

Težišče notranje politike v zadnjih osmih dneh sta razpust kupčijske zbornice v Pragi in prepir, ki je nastal med dunajsko vlado in o-nimi židi, kateri določujejo ceno mesa na Dunaji. Gledé prvega dejanja je omeniti, da so imeli ustavoverci vsled volilnega reda prejšnjih časov vedno v kupčijski zbornici in niso hoteli nikakor udati se zahtevam vlade, naj se krivični volilni red predrugači. Pri vsem tem, da se je razpust zbornice že dolgo pričakoval in je bilo vse na to pripravljeno, zbedel je ta vladin čin ustavoverce prav hudo, ako sodimo po kriku, katerega so njih glasila po razpustu pričela. Sicer se pa nikdo za tak krik ne zmeni, človek se vsemu privadi. Resnejše je drugo navedenih vprašanj. Na Dunaji so se nekateri kršćeni in nekršćeni židi zjedini v namen, da je še le po njih milosti in volji prišla žival, posebno pitani voli, mesarjem v roke, tako da so oni v resnici določevali ceno mesu, ki je bila že nezasišana, namreč nad 1 gl. za 1 kilogram govedine. Vlada si je na vse načine prizadevala, da bi označeni „volovski oklep“ razbila, velela je najprej magistratu, naj on reši to vprašanje, a zadnji ni imel dovolj resne volje in moči, da bi gospodom židom na prste stopil. Naposled je vlada sama vzela to zadevo v roke, izdala je sama tržni red ter ga vpeljala. A zviti židi so si hoteli tako pomagati, da so preložili trženje v Požun na Madjarskem. Vlada je hotela tudi to zabraniti, nižje-avstrijski namestnik je izdal poseben odlok v tem oziru, s čemer je prišla pa vlada v nasprotje z ogersko vlado. Židovski list v Budapešti „Pester Lloyd“ žuga že Taaf-feju in večini državnega zbora, da jima odtegne svojo podporo in svojo simpatijo, ako ne prepusté židom, da bi se mastili z žulji ubozega ljudstva. Ministerski predsednik Tisza sam pride na Dunaj, ako naša vlada ne odneha. Navadno se juha ne použije tako vroča, kakor se kuha; vendar ta prepir, pouzročen po ogerskih pitanih volih, je resen.

Cesarjevič Rudolf je otvoril ta teden na Dunaji ornitologični kongres (zbor prijateljev prirodoslovja, posebno tičev) z znamenitim govorom, ki je zbudil pozornost vsega časopisja. Po praznikih odide cesarjevič s svojo prevzvišeno soprogo na potovanje v Carigrad, Bulgarijo in Serbijo. Povsod se delajo izredne priprave za sprejem visokih gostov.

Madjarom je — kakor smo že prej poročali — skipela krv zaradi naredbe nižje-avstrijskega namestništva v zadevi pitanih ogerskih volov; to vprašanje nadkriljuje sedaj na Ogorskem vsa druga; radovedni smo, kako se razmota. To je potisnilo tudi za nekaj časa v kot razoravo o otvorjenji hrvaškega zbora, ki se bo vršilo maja meseca in dela Madjarom mnogo preglavice.

V Bulgariji pričela se je velika agitacija v namen zjedinenja vseh Bulgarov. Ljudstvo se je na več taborih odločno izreklo za zjedinenje, kar je sicer le vprašanje časa, a sedaj se bodo teško spolnile želje Bulgarov.

Rumunsko ministerstvo je odstopilo, ker je prišlo v protislovje z zbornico poslancev; najbrž pa se boti stranki poravnali in ministerstvo prevzame zopet svoje poslovanje.

V Italiji sti bili dve krizi, ministerstvo je dalo ostavko, kar smo že poročali, in predsednik poslanske zbornice je tudi odstopil. Zbornica je volila sedaj novega predsednika Bianchini-ja. V zbornici je izjavil Mancini v imenu ministerstva, da izvrševalna oblast ne more ovreči vsled napčnega razlaganja sodnikovega izreka odloka, kako se ima postopati s premoženjem katoliške cerkve za razširjenje svete vere (propagande). Čudne razmere v državi, kjer se v nebo vpijo-ča krivica ne da odstraniti!

Domače in razne vesti.

Cesarica Marija Ana je darovala 100 gl. za popravo kapucinske cerkve v vipavskem sv. Križi.

Velikonočno ustajenje bo v Gorici v veliki cerkvi v soboto o 5. uri popoldne, v cerkvi sv. Ignacija ob 6. in na Placuti ob 7. uri zvečer, na Kostanjevici pa v nedeljo o 5. uri zajutra.

Iz Gorice se je poročalo „Sl. N.“, da je goriška čitalnica slovesno izključila najnovejši dnevnik iz svojih prostorov. V Gorici o tem nič ne vemo in novica nam je res nova.

Male vesti. Za konjske dirke, ki bodo velikonočni ponedeljek na Rojicah, delajo že razne priprave. — Avstrijsko-italijanska komisija zaradi ribarenja v jadranskem morji začne svoje delo v Gorici 15. t. m. — Porotne sodnije v Gorici začnejo zopet 4. junija t. l. —

Društvo „Sloga“ je izdalo poročilo o svojem delovanju od občnega zbora 11. januarja 1883. do občnega zbora 17. januarja 1884. Iz poročila je razvidno, da šteje društvo 380 udov in da ima precej dobro podlago. Knjižica, ki šteje 64 strani, se te dni razpošilja.

Ljudska posojilnica je začela vsprejemati tudi hranilne vloge, od katerih plačuje 4½ od sto. Obrtniki in kmetovalci bodo dobivali zdaj toliko laže pomoč v svojih potrebah. Rojaki, varujte se pijavk in obrnite se raji k ljudski posojilnici.

Jurčičevih spisov II. zvezek, obsegajoč razne pripovedne spise, prišel je te dni na svetlo in stane nevezan 70 kr., lepo vezan v Bonačeve platnice 1 gl. 20 kr. Kdor nima še Jurčičevih del, ali kdor si hoče omisliti na vse strani dovršeno izdavo njegovih spisov, naj si naroči to izdajo v „Narodni tiskarni“ v Ljubljani.

Skupina nemškega Schulvereina (šolskega društva) v Gorici imela je 28. marca svoj letošnji občni zbor. Društvo šteje 165 udov, med njimi, kakor se nam je lani poročalo, nekaj zagrizenih Italijanov. Lanski sklep, da bi se ustanovila v Gorici posebna nemška ljudska šola, je letošnji občni zbor zavrgel, najbrže ker je spoznal, da nova šola bi prodajala sove v Ateue, t. j. bi bila popolno nepotrebna, kajti privatnih in javnih nemških šol imamo v Gorici na izbiro. Razen tega imamo v Gorici, kakor je sploh znano, nemške srednje šole, ki uplivajo naravno na ljudsko šolo v smislu šulvereina, tako da ni potrebna posebna agitacija za nemštvo v goriških ljudskih šolah. Te ljudske šole obiskujejo nemški otroci jako malo, ker jih ni toliko, pač pa jih obiskujejo Slovenci in Italijani. Občni zbor je sklenil, da bo prosil središčno društvo (centralo) na Dunaji, naj pomore tukajšnji protestantski trirazrednici z 2000 gl., da se nastavi še četrta učna moč in da se zniža šolnina, ki je v tej šoli precej visoka. V odbor so bili voljeni vsi dosedanja gospodje, na čelu jim je Karol pl. Ritter Zahony. V ponedeljek potem pričakovali so tukajšnji Nemci: dva c. k. šolska ravnatelja, nekateri c. k. profesorji in c. k. uradniki ter Ritterjevi prištaši slovečega dunajskega dr. Weitlof-a, najvišjega predsednika vseh šulvereinovih skupin. V svojem zboru so močno jadikovali, kakor je pravila navzoča oseba, o zatiranju nemštva v Gorici, in na Goriškem ter so si obljubili zvesto delovati za nemško kulturo. Višji predsednik dr. Weitlof je bil tudi pri odhodu slovesno pozdravljen. Kaj pa, ako bi nemški šolniki pozabili sebe in bi skrbeli za blagor naroda, ki jih živi, s tem da bi ga odgojevali in ne presajali, ali bi ne bilo to lepo, zlahtno delo? Odgoja in poduk morata narodnost spoštovati in ne dušiti. Vse bi šlo drugače, ako bi v višjih krogih pihal drugačen veter. Kar nam je hu-

dega, prihaja od z gore; nižja gospoda le izreka to, kar višja diha. Morebiti se „Slovenčev“ dopisnik ni motil, ko je rekel, da tudi tržaška vlada je vladua. Slovenci, čujmo in delajmo; narod je naš, zemlja je naša, prihodnost je naša, vse je naše, ako hočemo; pa delati je treba, rok ne križem držati, pred tujcem in mogotcem ne poklekovati, ampak dostojno izreči svoje mnenje in prepričanje. To spoštuje tudi nasprotnik, tujec, mogotec, med tem ko zaničuje klečepaza, veterinjaka, koristolovca, plašč na dve strani, omahljivca, sebičneža, ponehovalca, klanjavca, ki sam sebe ne spoštuje, ampak sebe ponižuje in zaničuje. Pravica in resnica zahtevata boj, možko srce, krepko dlan, značaj, trud, delo, neprijetnost, tudi zamero in neprijateljstvo. Prijatelj dobremu a sovražnik hudemu!

Gospodje župani ajdovskega okraja in, ako je mogoče, tudi drugi se uljudno vabijo, da bi se hoteli zbrati prvo nedeljo po veliki noči ob treh urah popoldne na Gorici pri Rebku, kjer se bodo obravnavale jako važne zadeve za vipavsko dolino pa tudi za druge kraje. Ker so župani imenovanega okraja uže pri drugih prilikah pokazali, da spoznavajo, kaj je občinam v korist, in da jim je skupno postopanje v zadevah splošnega blagostanja na srci, zato smo prepričani, da se tudi tega shoda udeležijo v polnem številu in da bodo njih sklepi odgovarjali potrebam ljudstva in mnogoletnim skušnjam, katere imajo mnogi imenovani župani v zasebnih in javnih občinskih opravilih. Sično naprej; več oči več vidi in več glav več vé. Kjer se zberejo možje dobre volje in mnogostanske izkušnosti, ni mogoče, da bi ne zadeli pravih sredstev v povzdigo naroda, ki jih je izbral za svoje zastopnike in pastirje. Gospodje župani naj vzamejo k prvemu letošnjemu shodu seboj naša najprišrenejša voščila, da bi ljudske potrebe dobile jasen izraz in da bi se jim našli potrebni pomočki. Na zdar!

Iz Panovca dobili smo dopis, katerega zaradi pomanjkanja prostora moremo le površno označiti. Neki c. k. pomočni gozdni čuvaj je bil ustrelil nekega psa starogorskih lovcev, ker je lovil na prepovedanem svetu. Lovci so čuvaja tožili in goriška mestna odredjena sodnija ga je obsodila, da mora plačati škodo 48 gl. in pravnih stroškov 15 gl. To priliko je porabil neki list, da je stvar tako opisal, kakor bi bila tožba vložena proti c. k. višjemu nadzorniku in predstojniku c. k. direkcije za gozde in grajščine, kateremu je dotični list očital zlorabo uradne oblasti, ker je bil dal omenjenemu čuvaju ukaz, naj ustrelji pse, ki bi na tujem lovili, kakor postava dovoljuje.

Proti oni razsodbi prve instance napravil je obsojenec ugovor na c. k. tržaško nad sodnijo, katera je prvo razsodbo ovrgla in naložila starogorskim lovcem, naj plačajo pravne stroške v znesku 15 gl. O tej novi razsodbi omenjeni list ni prinesel še nič in dopisnik prša, ali bi ne bil prav, da bi oni list tudi novo razsodbo objavil kakor prvo, če tudi se zadnja razsodba ne dá rabiti proti javnemu uradu kakor prva. S to objavo smo hoteli g. dopisniku ustreči, sicer pa menimo, da stori najbolje, ako se neposredno obrne do uredništva onega lista, ki najbrže popravi stvar, ko spozna, da se je prehitel ali da je bil slabo podučen.

Razpisana prebenda. Ena izpraznjena prebenda ustanovitve za plemenite gospé poknežene grofije goriške in gradiške se s tem razpisuje z opazko, da imajo prosilke podati svoje dotične vloge v šestih tednih podpisane mu deželnemu odboru. V ta namen naj dokažejo: 1. da imajo najmanj 18 let, 2. da so uboge, 3. vrsto svojega plemenitstva in ali spadajo med plemenite rodbine tukajšnje grofije, 4. da so lepega zadržanja, 5. stan in premoženje svojih starišev pa kake zasluge imajo oni za državo, 6. število sester, ali uživa uže katera izmed njih ali prosilka sama kako prebendo ali drugo pomoč.

V Gorici, 7. aprila 1884.

DEŽELNI ODBOR.
Deželni glavar
C O R O N I N I i/r.

Jožef Pallich,

prodajalec c. k. šolskih in vsakovrstnih drugih knjig ter pisnih potrebščin v Gorici, na Travnku h. št. 6, priporoča svojo bogato zalogo za pisanje, risanje in šolo potrebnih priprav ter sprejema naročila na knjige, ilustrovane liste in časopise vsake stroke in v vsakem jeziku z zagotovilom natančne postrežbe in nizke cene. Veliko zalogo cerkvenih tiskovin in molitvenih bukev iz Ljubljane priporoča posebno častiti duhovščini.

Franc Jožefov Grenki Studenec

„čisti hitro in gotovo.“
Profesor KARL pl. BRAUN na Dunaji
ne uzrokuje nikakih težav
Profesor pl. ZAMBERGER na Dunaji
„dela bolj uspešno, ko druge grenke vode.“
Profesor LEIDESDORF na Dunaji

Zahteva naj se vedno in razločno: FRANC-JOŽEF OV GRE NK I STUDENEC. Zaloge povsod. V Gorici: lekarja gg. Cristofolletti in Pontoni ter A. Seppenhof. Razpošilja se iz Budapešta.

Gospod B. Fragner v Pragi!

Hvaležnosti navdani spoznam za svojo najsvetejšo dolžnost, Vam naznaniti, da se je dr. Rosa-ov zdravilni balzam, katerega ste mi poslali pri moji sedemletni hudi bolezni na črticah in slabem prebavljanju prav posebno dobro obnesel, tako da sem že popolnoma zdrav. — Že celo leto nisem mogel opraviti svojega poklica opravljati, 6 mesecev bil sem v dunajski bolnišnici. — pa vse ni nič pomagalo, — samo to čez vse dobro zdravilo me je rešilo mojega hudega in nestrpljivega terpljenja. Zato naj sprejmete mojo najgorkejšo zahvalo in prošnjo, pošljite mi še 2 steklenici dr. Rosa-ovega zdravilnega balzama.

St. Egid am Neuwalde (v Nizé Avstr.)

Cajetan Strohmayer l. r.

Nagla in gotova pomoč za želodčne bolezni in njih nastopke.

Ohranitev zdravilja

je odlična zgodi od ohranitve in pospeševanja dobrega prebavljanja, ker ta je glavni pogoj zdravlja in telesnega in dušnega dobrega čutenja. Najbolj potrjeno DOMACE ZDRAVILLO, nrebalvanje vrediti, doseči primerno mešanje krvi, odpraviti pokvarjene nezdrave krvne dele, to je uže več let sploh znani in priljubljeni

dr. ROSA življenski balsam.

Napravljen iz najboljših, zdravniško najkrepkejših zdravilskih zelišč, potrjen je posebno kakor gotova pomoč pri vseh slabostih prebavljanja, posebno pri prejedanju, po kislem dišečem riganju, napenjanju, bluvanju, pri bolečinah v telesu in želodcu, želodnem kreu prenasajanju želodca z jedmi, zastitženju, krvnem navalu, hemeroidah, ženskih boleznih, boleznih v črevih, hipohondriji in melanholiji (vsled slabega prebavljanja); on oživlja vso delavnost prebavljanja, dela zdravo in čisto kri in bolno telo dobiva zopet poprejšno moč in zdravje. Vsled te izvrstne moči je postal gotovo in potrjeno ljudsko domače zdravilo ter se sploh razširil.

1 steklenica 50 kr., dvojna steklenica 1 gl.

Na tisočo pohvalnih pisem lahko vsak pogleda. Pošilja se na frankirana pisma proti povzetju zneska na vse strani.

SVARJENJE!

Da se izognejo neljubim napakam, zato presim vse p. n. gg. naročnike, naj povsod izrečno dr. Rozov življenski balsam iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo življenski balsam, in ne izrečno dr. Rozovega življenskega balzama.

Pravi dr. Rosov življenski balsam

dobi se samo v glavni zalogi izdelovalca B. Fragner-ja, v lekarni „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205-3. — V GORICI: G. Cristofolletti, lekarničar; G. B. Pontoni, lekarničar; R. Kürner, lekarničar. A. de Gironeoli lekarn. V OGLEH: Damaso d'Elia. — V TRSTU: P. Prendini, lekarničar; G. Foraboschi, lekarničar, J. Serravallo; Ed. de Leitenburg, lekarničar. Ant. Suttina — V ZAGREBU: C. Arazim, lekarničar.

Vse lekarne in večje trgovine z materialnim blagom v Avstro-Ogerskej imajo zalogo tega življenskega balzama.

TAM SE TUDI DOBI:

Pražko domače mazilo zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se zenam prša vnamejo, ali strdijo, pri balah vsake vrste, pri turih, gnojnih tokih, pri črvu v prstu in pri nolitantji, pri izlezah, oteklinah, pri zmaščenji, pri morski [mrtvi] kosti zoper revmatične otekline in putiko, zoper kronieno vnetje v kolenih, rokah, v ledji če si kdo nogo spahne, zoper kurja očesa in potne noge, pri razkopanih rokah, zoper lisaje, zoper oteklino po piku mrčesov, zoper tekoče rane, odprte noge, zoper raka in vneto kožo ni boljsega zdravila, ko to mazilo.

Zaprte bule in otekline se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem vso gnojico na-se, in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna gnojica ven potegnena. Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečine to hladno mazilo potiši. — Odprte in tekoče rane se morajo z mlačno vodo umiti potem se le se mazilo na nje prilepi. Skatljice se dobodo po 25 in 35 kr.

Bal zam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejšo sredstvo znano odstrani naglušnost, po njem se dobi tudi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gl. a. v.

Sejm v Tominu

za živino, poljske pridelke, gospodarsko in kmetijsko orodje štacunsko blago itd. bode na Sv. Jurja dan 23. aprila in na Sv. Matevža dan 21. septembra vsako leto.

Županstvo v Tominu,

31. marca 1884.

CVET ZOPER TRGANJE

po dr. Maliču

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, terganje po udih, bolečine v križi ter živcih, oteklino, otrpnele ude in kite itd., malo časa čez se rabi, pa mine po polnem trganju, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Maliču“ s zraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.

Zahvala.

Gospodu pl. Trnkoczy-ju, lekarju v Ljubljani. Moja mati so na protinske bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedatje hujša prihajala in uže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet po 50 kr. ter si ga nemudoma naročil. In res imel je čudovit vspeh, da so se po kratkej rabi oprostil mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam torej dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednakej bolezni priporočam. Vašej blagorodnosti pa izrekam najprišrenejšo zahvalo, z vsem spoštovanjem udani

Fran Jug, posestnik v Šmarji p. Celji.

Plauinski zeliščni sirup krajnski, izhoren zoper kašelj, hripavost, vrtoglav, prsne in pljučne bolezni; 1 steklenica 50 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in sirupi.

Kri čistilne kroglice, c. kr. priv., ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tiskokrat sijajno osvedočile pri zabasani človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skazenem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v skatljah 21 kr.; jeden zavoj s 6 skatljami 1 gold. 5 kr. Razpošilja se le j eden zavoj.

Naročila se izvrše: najhitreje s poštnim povzetjem v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. TRNKOCZY-ja na Metnem tergu v Ljubljani.

Oznanilo.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da g. Jožef Modolo, štacunar v Magistratskih ulicah v Gorici, prodaja moj

briski burgunder

v boteljah, pristno in dobro blago, po primerno nizkih cenah.

V Podgori, 10. aprila 1884.

Andrej Kocijančič.

Dr. Alojzij Delpiero

zdravnik-ranocelnik-porodničar

stanuje v ulici sv. Antona

h. št. 1. prvo nadstropje

v Gorici.

Pivovarna v Senožečah

ima v zalogi izvrstno pivo v sodčkih in buteljah. Priporoča se vsem dosedanjim prejemnikom in drugim gostilničarjem, ki želé sl. občinstvu z zdravo pijačo postreči.

Postrežba je natančna in po ceni.

Senožec, pošta Postojna.